

2011 YILINDA EKONOMİK ORTAM VE SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ

Euro Bölgesi borç krizine ilişkin endişeler, global piyasaları negatif yönde etkilemiştir.

Euro Bölgesi borç sorunu, ABD’de borç tavanının yükseltilmesine ilişkin anlaşmazlık, Japonya depremi ve petrol fiyatlarındaki şok global piyasaları yılın ilk yarısında olumsuz etkilemiştir. Yılın ikinci yarısında ise ABD ve Japon ekonomilerinde toparlanma kaydedilirken, Avrupa’da borç krizinin olumsuz etkilerine paralel ekonomik aktivite zayıflamıştır. Diğer taraftan, Fed politika faizini en az 2014’ün sonuna kadar bulunduğu seviyede tutmaya devam edebileceğini açıklamış, ECB de Kasım ayında politika faizini indirmiştir. Avrupa borç krizinin yarattığı olumsuz etkiye paralel, 2010 yılında %5.1 seviyesinde gerçekleşen global büyüme oranı, 2011 yılında %3.9 seviyesine inmiştir.

Türkiye’de 2011 GSYH büyümesinin %8’in üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

2011’in ilk yarısında baz etkilerinin de desteğiyle gerçekleşen çift haneli GSYH artışı, yılın ikinci yarısında Merkez Bankası ve BDDK’nın kredi büyümesini engelleyici tedbirleri ve global ekonomik aktivitedeki yavaşlama ile zayıflayarak %8 civarına gerilemiştir. Bu çerçevede 2011 yıl sonu GSYH büyümesinin %8 dolaylarında seyredeceği düşünülmektedir. Kuvvetli büyüme performansı ve af gelirleri, kamu maliyesini olumlu etkilemiş ve 2011 yılında bütçe açığı GSYH’nin %1.4’ü seviyesinde gerçekleşmiştir.

2011 yıl sonu enflasyonu, TCMB enflasyon hedefinin yaklaşık iki katı olan %10.45 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TCMB, 2010 sonunda %6.50 seviyesinde olan politika faizini Ocak ayında %6.25’e, Ağustos ayında ise Avrupa ülkelerindeki kamu borcu sorununa ve küresel büyümeye ilişkin artan endişelerle %5.75 seviyesine indirmiştir. Bu dönemde, TCMB, cari açıkla mücadele amacıyla para piyasasında faizlerin düşük seviyelerde oluşmasını sağlamış ve neticede TL, diğer gelişmekte olan para birimlerinden ayrılarak değer kaybı sürecine girmiştir.

İlerleyen dönemde Euro Bölgesi borç sorunlarının derinleşmesi ile TL’deki değer kaybı hızlanmış ve

beraberinde enflasyondaki yükseliş eğilimi belirginleşmiştir. Bu çerçevede 2010 sonunda 1.54 seviyesindeki USD/TL kuru, yılın ilk yarısında TCMB politikalarına bağlı, ikinci yarısında ise Euro Bölgesi ülkelerine ilişkin endişelere paralel olarak 2011 sonunda 1.89’a kadar yükselmiştir.

Enflasyondaki yükselişe TCMB’nin politika tepkisi, kuvvetli bir sıkılaştırma yönünde olmuştur. TCMB, TL fonlamasını azaltmış, gecelik borç verme faiz oranını %12.5’e çıkararak “geniş faiz koridoru” stratejisini uygulamaya başlamıştır. TCMB, ortalama fonlama maliyetini ihtiyaç olması halinde %12 seviyesine kadar yükseltebilmektedir. Buna bağlı olarak gösterge tahvil faizi 2010 sonundaki %7.1 seviyesinden 2011 sonunda %11 seviyesine yükselmiştir.

Döviz kuru hareketlerinin birikimli etkileri, yönetilen/yönlendirilen fiyatlardaki artışlar ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki olumsuz gelişmeler nedeniyle 2012 yılının ilk aylarında enflasyonun çift haneli seviyelerde kalacağı tahmin edilmektedir. Son dönemde çekirdek ve hizmet enflasyonunda gözlenen yavaşlama, enflasyon görünümü için pozitif bir gelişme olsa da iki haneli enflasyon rakamı ve halen yüksek seviyesini koruyan çekirdek enflasyon, enflasyon beklentileri ve fiyatlandırma davranışı açısından risk teşkil etmektedir. Bu çerçevede 2012 yıl sonu enflasyonun TCMB tarafından belirtilen hedef olan %5 seviyesinin üzerinde, %6.7 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Gelişmiş ülkelerin merkez bankalarının sağladıkları likiditenin devam etmesiyle ile sermaye girişleri kuvvetli seyretmiş ve bono piyasasına 2011 yılında 11.4 milyar dolarlık yabancı girişi olmuştur.

Gelişmiş ülke merkez bankalarının sağladıkları likidite ve arz şokları küresel emtia fiyatlarını etkilemiştir.

Petrolün ortalama varil fiyatı 2010 yılında ortalama 80 dolar seviyesinden 2011 yılında 110 dolar seviyesine yükselmiştir. Ek olarak, kuvvetli ekonomik büyümenin ithal mal talebini artırmasıyla birlikte cari açığın GSYH’ye oranı artmaya devam etmiştir. Cari açığın GSYH’ye

oranının 2011 sonunda, 2010 yılında kaydedilen %6.4 seviyesinden %9.5 seviyesine yükseleceği düşünülmektedir.

Ekonomik büyümedeki normalleşme ile cari açığın GSYH'ya oranının 2012 yılında bir miktar iyileşerek %8.7 seviyesine ineceği tahmin edilmektedir.

Türk bankacılık sistemi kuvvetli yapısını koruyor.

2010 yılı sonunda %19 olan sermaye yeterlilik rasyosu, 2011 Aralık ayı itibarıyla %16.46 seviyesine gerilemiş, ancak yüksek seviyesini korumuştur. Bu sonuçlara göre bankacılık sektörü 2011 yıl sonu itibarıyla 2010 dönemine göre aktif büyüklüğünü %20, kredilerini %29, mevduat hacmini ise %13 büyütmeyi başarmıştır. Kamunun borçlanma gereğinin azalmış olması nedeniyle bankaların menkul kıymet portföyü neredeyse sabit kalmıştır.

Türk Bankacılık Sektörü Başlıca Göstergeleri		
	2010 Aralık	2011 Aralık
Aktif büyüklüğü	1 trilyon TL	1.2 trilyon TL
Kredi hacmi	529 milyar TL	683 milyar TL
Menkul değerler cüzdanı	288 milyar TL	287 milyar TL
Mevduat hacmi	617 milyar TL	696 milyar TL